

Non Solum kevät 2022

Kevät keikkuen tulevi

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus: Kirjoitukset on nyt kirjoitettu	3
Marja Tihtarinen-Ulmanen - 7 faktaa, joita et välttämättä tiennyt	5
Pitkään odotetut penkkarit vihdoin täällä!	7
Vanhojen tanssit - kuinka mestaritulos luotiin?	11
"Ennen kaikkea vaikuttaminen on nuorille mahdollisuus" - Irja-Ulriikka Valta ja nuori- sovaikuttamisen tärkeys	15
Klassikka kimmokkeena tekniikan maailmaan	18
"Lukiossa on hyvä opetella vastuullista otetta omaan työskentelyyn	21
"Matkustaminen avartaa sekä kasvattaa ihmistä paremmin kuin mikään muu" - entiset klassikkalaiset ulkomailla	23
Elisa Holopainen luisteli Klassikasta Pekingin olympialaisiin	32
Creative writing in English!	34
Tulevat kirjailijat näyttävät taitonsa	36
Maijan tarina	37
Kerttu sydän Roope	39
Hiotaan vielä kuvioita	40
Tavataan taas ensi viikolla	41
Toimittajat	43

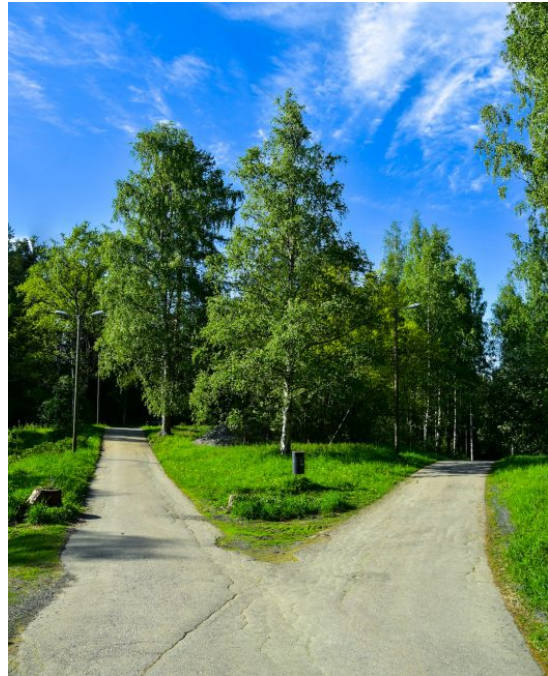
Pääkirjoitus: Kirjoitukset on nyt kirjoitettu

Jaakko Saano

Aiemmin edessä uhkaavasti häämöttäneet ylioppilaskirjoitukset ovat useimmilla abeilla nyt menneisyyttä. Niistä on selvitty, ja toivottavasti jopa hyvin. Ainoa jännitys, mitä kevään kirjoituksiin liittyen enää on, ovat saadut pisteet. Kun ne lopulta saadaan, voidaan hengähtää helpotuksesta ja rauhoittua viettämään kesälomaa.

Kirjoja on selattu läpi paniikissa, kun viikot ovat vierähtäneet ja koepäivä onkin ollut yhtäkkiä nurkan takana. Jännitys tiivistyi, muistisäännöt, kuten fysiikan käsimerkit, täyttivät mielen, koetilanteessa kelloa ja vastauskenttien merkkimääriä tuijotettiin tarkkana. Toisaalta koitoksen jälkeen on naureskeltu YTL-meemeille ja kokeiden välillä erikoisille ja huvittaville aiheille. Sitten onkin voinut toivottavasti aivan unohtaa koulun, opiskelun ja muutkin työt hetkeksi. Ehkä penkkareiden siirtyminen kirjoitusten jälkeen oli hyvä asia, sillä siellä pääsi lopullisesti irti koulutyöstä.

Vuosia on jo kulunut siitä, kun peruskoulu päättyi, ja täytyi tehdä suuri valinta jatko-opinnoista. Lukiota valmistuessa käsillä on uusi suuri valinta. Elämä voi jatkua kaikenlaisiin suuntiin. Jotkut menevät varusmiespalvelukseen, toiset yliopistoon. Eräät taas ammattikorkeakouluun, eräät toiset ehkä eivät heti mihinkään. Tässä elämänvaiheessa täytyy tehdä merkittäviä ja välillä vaikeitakin päätöksiä. Mikään vaihtoehto ei ole kuitenkaan väärä. Oikea valinta on juuri se, mitä itse haluaa.

Kuva 1: Kesä vihertää edessäpäin, samoin kuin elämän haarautuvat polut.

Olen kuullut sanottavan, että ihmisellä on tietämys asioista laajimmillaan juuri näihin aikoihin lukion päättyessä. Lukion vuodet on opiskeltu, ja samat asiat vielä tarkkaan kerattu kirjoituksiin valmistautuessa. Siitä se onkin sitten vain alamäkeä eteenpäin. Vaikka tässä vaiheessa on tärkeää levätä ja rentoutua, on hyvä myös arvostaa kaikkea sitä, mitä on koulutaipaleella oppinut. Tiedonjano ja halu oppia ovat hyödyllisiä piirteitä hyödyntää koko elämän ajan.

Vielä vinkki lukion nuoremmille: panostakaa opiskeluun jo alusta alkaen, sillä se helpottaa kirjoituksiin lukemista paljon.

Kuva 2: ¹

¹https://klassikka.fi/lehti/wp-content/uploads/sites/3/mcx/2023-07/P1110839_rajattu.jpg

Marja Tihtarinen-Ulmanen - 7 faktaa, joita et välttämättä tiennyt

Venla Räsänen ja Noora Laakso

Marja Tihtarinen-Ulmanen, Kuopion Klassilisen lukion legendaarinen biologianopettaja, joka on nyt jäämässä eläkkeelle vuosikymmenten uran jälkeen.

Marja tunnetaan opettajana, joka suhtautuu työhönsä intohimolla ja edistää oppimista monipuolisten ja soveltavien tehtävien avulla. Klassikalla Marja on opettanut jo vuodesta 1991, mutta opettajana hän on toiminut vuodesta 1983.

Monet meistä tietävät myös, että Marja on tehnyt pitkän uran oppikirjojen kehittämisen parissa: tänä vuonna tätä kehittämistyötä on kertynyt yhteensä jo kahdenkymmenen vuoden ja neljäkymmenen kirjan verran, eikä loppua näy. Nämä ovat niitä asioita, jotka suurin osa Klassikan opsikelijoista osaa yhdistää Marjaan, mutta Non Solumin erityishaastattelun tuloksena saimme selville paljon muutakin nyt Klassikan taakseen jättävän biologianopettajan urasta ja tulevaisuudensuunnitelmista.

Esittelemme teille: Tiesitkö nämä 7 faktaa Marjasta?

Fakta 1:

Tiesitkö, että oppikirjojen lisäksi Marja kirjoittaa myös fiktiota? ” Olen tällä hetkellä kirjoittamassa ”Kuukusenuja kuusi ja puoli”-nimistä lastenkirjaa sekä erästä psykologista trilleriä”, Marja kertoi haastattelussa eläkesuunnitelmia kysyttäessä. Fiktio kirjoittamisesta hän on nauttinut jo nuoresta asti, jolloin hän lähetti muutamia käsikirjoituksia kustantajille. Myös legendaarisen biosarjan päivittämistyö jatkuu vielä opettajanhomista eläköitymisen jälkeenkin.

Fakta 2:

Esseiden ja ylppäreiden arvostelu voi olla välillä hyvinkin puuduttavaa hommaa, mitä ei opettajantyössä jää ikävä. ”Toivon että tulevaisuudessa kehitetään joku tekoäly joka lukisi ja korjaisi esseet”. Vuorovaikutustilanteet opiskelijoiden ja opettajien kanssa sekä uusien tehtävien kehittäminen taas ovat olleet Marjan lemppariasioita opettamisessa.

Fakta 3:

Marja teki gradunsa Kilpisjärvellä tunturikasveista. Samaan aikaan hän toimi myös luonto-oppaana ja hiihto-opettajana sekä työskenteli eräällä biologisella asemalla.

Fakta 4:

Marja halusi alun perin delfiininkouluttajaksi tai tutkimusmatkailijaksi. Hän kuitenkin päätyi opettajanuralle, eikä ole katunut päätöstään.

Fakta 5:

Marjalle erityisesti mieleen ajastaan Klassikalla ovat jääneet toisen opintovuoden opiskelijoiden suorittamat luokkaretket Tukholmaan 90-luvulla. Hän kertoi olleensa näillä retkinä aikuisena valvojana Torniaisen Juhan kanssa muutamaa otteeseen.

Fakta 6:

Eläkkeellä Marjan bucket listiin kuuluu liuta tiettyjä matkakohteita ja asioita, joita

hän haluaa nähdä. Tällä hetkellä listalta löytyy sinijalkasuulat Galapagos-saarilla, gorillat Ugandassa, Big Five (leijona, sarvikuono, leopardi, elefantti, puhveli) Kenian safarilla sekä kävely sademetsän latvustoon viritetyllä kävelysillalla Costa Ricassa

Fakta 7:

Parasta Klassikassa Marjan mielestä on maankuulu Klassikan henki. ”Mielestäni Klassikan kouluyhteisö on koko Suomen mitataavalla ainutlaatuinen”. Hyvä me!

Marja tarjoaa myös neuvojaan opiskelijoille työelämän ja opintojen kanssa pärjäämiseen: ”Mielestäni on todella surullista, miten paljon todistusvalintaa painotetaan ja tämän takia monet valitsee pitkän matiikan pakon edestä eikä sen takia jaksa tehdä mitään muuta. Pitäisi miettiä sitä, mikä itseä motivoi oikeasti eikä ajatella esim. sitä, että paljonko tiettyyn ammattiin valmistumisesta saa rahaa, koska ammatissa, johon sisäinen motivaatio puuttuu on tuskin onnellinen. Kannattaa kuunnella omaa sisäistä motivaatiota sen suhteen mitä oikeasti haluaa tehdä ja seurata sitä.”

Eläkkeelle Marja jää haikein, mutta odottavin tunnelmin. Vuosikymmenten aikana on kerennyt nähdä ja kokea yhtä sun toista ja nyt on aika kääntää uusi lehti elämässä.

Marjan terveiset kaikille klassikkalaisille, niin opiskelijoille kuin henkilökunnallekin ovat sydäntälämmittävät: ”Olette kaikki rakkaita ja teillä kaikilla on paikka minun sydämessä!”

Mukavia eläkepäiviä Marjalle Non Solumin ja koko Klassikan puolesta!

Pitkään odotetut penkkarit vihdoinkin täällä!

Henni Vuori

Penkkarit järjestettiin koulullamme perjantaina 8.4 ja juhlantuntua oli ilmassa.

Abeilla oli mitä upeimpia ja kekseliäimpiä asuja, eikä tämän vuoden abivideokaan jättänyt ketään kylmäksi. Saimme kaikki nauttia kovista karkki-iskuista, hauskoista aktiviteeteistä, kekseliäistä vesipyssyistä ja huulipunapiirroksista naamassa. Haastattelimme muutamaa abia, jotta kuulemme heidän mieltään tästä yhdestä lukiovuoden upeimmasta päivästä.

Haastateltavina Venla Hämäläinen, Juunia Honkanen ja Noora Miettinen

Kuva 3: Venla Hämäläisen penkkariasu

1. Olivatko penkkarit mielestäsi hyvin järjestetty?

Venla: Oli todella! Täytyy hattua nostaa penkkarien suunnitteluryhmä ja järjestäjille – tykkäsin erityisesti siitä, että päivässä ei mielestäni missään kohtaa tullut kiireen tun-

tua, mutta koko ajan oli silti kivaa ohjelmaa. Salitilaisuuden leipomukset olivat ihania ja rekkalakanoitten suunnitteluryhmä oli onnistunut ihan erinomaisesti: minusta ne olivat kaikki huippu hauskoja!

Juunia: Oli aika hyvin. Rekkoja oli riittävästi, luokissa ehti vierailla ynnä muuta. Toisaalta saliohjelma jäi vähän tönköksi, siihen olisi ehkä kaivannut jotain muutakin kuin pelkän abivideon.

Noora: Penkkarit olivat mielestäni hyvin järjestetty tapahtuma, vaikka se olikin siirretty eri ajankohtaan kuin normaalisti.

Kuva 4: Juunia Honkasen penkkariasu

2. Vaikuttiko tapahtuman mielekkyyteen sen muutettu ajankohta?

Venla: Vaikutti positiivisella tavalla! Aina-kin itse pystyin paljon paremmin rentoutu-maan nyt kirjoitusten jälkeen kuin mitä oli-sin vielä lukuloman alussa pystynyt. Taval-laan penkkarit oli nyt meidän vuosikurssim-me viimeinen yhteinen juttu ennen lakkiaisia, ikää kuin "closure" lukiolle. Myöskin kelien puolesta nyt olisi voinut olla tosi lämminkin, joten ehkä asuja saattoi olla helpompi suun-nitella kuin keskitalvella, mutta tietysti sa-toikin sitten räntää koko päivän...Mutta ehkä tästäkin tulee uusi normaali, voin kyllä suosi-tella. Siinä 3. jakson päättyessä on kuitenkin TJ0- päivät, ehkä potkiaisit ynnä muut pe-rinteet, joten kivahan se on säästää juhlalli-suuksia keväämmällekkin!

Juunia: Minun mielestäni penkkarit olivat ihan mukavat huhtikuussakin. Nyt juhlisti ko-ko lukio- opiskelujen olevan ohi, kun YO- ko-keetkin olivat jo takana. Olin iloinen, koska suurin osa abeista osallistuivat täysillä penk-kareihin huolimatta siitä, että muuten lukiol-la ei oikein tule enää käytyä.

Noora: Omalla kohdallani penkkareiden siir-täminen vaikutti tapahtuman mielekkyyteen. Penkkarit olisivat olleet mielestäni parempi tapahtuma, jos ne olisivat olleet ennen kirjoj-tuksia, niin kuin normaalisti, koska nyt kir-joituksistakin oli kerennyt kulua jo kaksi viik-koa. Tässä ajassa olin kerennyt jo asennoitua niin, että minun tarvitsee raahautua kouluun seuraavan kerran vasta lakkiaisiin. Mielekkyy-teen vaikutti varmasti myös se, että Abi Goes Tallin kerkesi olla juuri penkkareita edeltävä-nä viikonloppuna, joten penkkarit eivät enää tapahtumana tuntuneet kovin erityisiltä.

3. Mikä oli penkkareissa parasta? En-tä jäikö jokin päivässä harmitta-maan?

Venla: Parasta oli varmaan salitilaisuuden ryhmänohjaajien muistaminen- oli kiva näh-

dä mitä muut ryhmät olivat keksineet ja päästä muistamaan omaa ryhmänohjaajaa-ni Kerttua runoin ja lahjakortein! Lisäksi oli tosi hauska päästä pitämään suunnittelema-ni erään tämän kevään pitkän matikan YO-tehtävän inspiroima makeismatikka- oppitun-ti MAA10- kurssille. Rekka- ajelua tieten-kään unohtamatta: oli ihana nähdä, kuin-ka huonosta kelistä huolimatta ihmiset oli-vat tulleet sankoin joukoin katsomaan mei-tä katujen varsille ja aidosti iloitsemaan mei-dän kanssamme. Oli ihanaa, että vihdoon juh-lapäivämme, sillä tällaiset tapahtumat eivät viime vuosina ole olleet mitään itsestäänsel-vyyksiä.

Toisaalta jos jokin jäi minua päivässä har-mittamaan, niin ehkä juuri se, että ainakin itseäni tuo koronavirustilanne vielä sen ver-ran painoi, että en ehkä pystynyt nauttimaan päivästä kaikin rinnoin: jätin esimerkiksi me-nemättä illan jatkoille, jotten saisi tartuntaa. Se ei kuitenkaan auttanut tällä kertaa, kos-ka sairastuin koronaan joka tapauksessa pian penkkareitten jälkeen... Mene ja tiedä mistä sen lopulta sain, mutta jos jotain positiivista niin ainakin tämä oli ihan hyvä ajoitus sairas-tamiselle, kun kirjoitukset ovat ohi!

Juunia: Parasta oli rekka- ajelu ja se, että pääsi pukeutumaan hauskasti. Rekka- ajelus-sa huomasi miten koko kansaa yhdistävä ta-pahtuma penkkarit oikeasti ovat. Kadut ja tori olivat täynnä ihmisiä katsomassa rekka-ajelua.

Hieman kurjuutta toi sää, koska varsinkin rekka- ajelun loppua kohden alkoi olla kylmä ja sade iski toden teolla.

Noora: Penkkareissa parasta oli rekka- aje-lu, jota olin odottanut koko lukioajan ja välil-lä joutunut jopa miettimään, että niinköhän sekään järjestyy. Tosin juuri silloin piti tie-tysti sataa vettä, jolloin lavalle jäättyi. Pidin

myös siitä, että penkkarit ylipäättään järjestivät, koska meidän ikäluokaltamme on peruttu melkein kaikki perinteiset lukiotahtumat. Oli siis mahtava saada kokemus perinteisestä lukiotahtumasta, koska muuten lukiosta olisi jäänyt käteen vain opiskelu.

Omalla kohdallani penkkareista ei jäänyt harmiteltavaa. Olisin toki voinut pukeutua lämpimämmin ja hankkia enemmän karkkeja heiteltäväksi.

Kuva 5: Noora Miettisen penkkariasu

4. Mistä sait inspiraatiota asuun ja oliko se vaikea hankkia?

Venla: Alusta asti oli selvää, että pukeudutaan yhdessä 8 hengen kaveriporukani kanssa. Suunnittelimme Lumikkia ja seitsemää kääpiötä, mutta lopulta päädyimme olemaan tipulauma! Inspiraatiota siihen saimme netistä ja käytännöllisyydestä: tuo asu olisi mukava ja lämmin rekan lavalla. Toisaalta se sopi erinomaisesti myös lähestyvään pääsiäiseen ja meidät ainakin tunnisti käytävillä. Asut tilasimme netistä ja se onnistui helposti.

Juunia: Asuni oli Marvelista tuttu Black Widow. Kaverini ehdotti sitä, koska minulla on punaiset kiharat hiukset niin kuin hahmolakin. Asu oli melko helppo toteuttaa, koska en edes pyrkinyt mihinkään täydelliseen cosplayhyn, vaan pikemminkin hakemaan inspiraatiota hahmon tyylistä. Pysin siihen, että kaikki vaatekappaleet, joita asuun hankin, muun muassa nahkahousut ja -saappaat, olivat sellaisia, joita pystyisin käyttämään muutenkin kuin penkkareissa.

Noora: Olin penkkareissa hullu hatuntekijä. Asun miettimisen aloitin vasta pari päivää kirjoitusten jälkeen, enkä lopulta vaivannut siihen montakaan ajatusta. En osallistunut ryhmäasuun, mikä teki asun hankkimisesta erittäin helppoa, vaikkakin kaverini pukeutui sattumalta. Lisäksi ihmemaassa. Selasin eri nettikauppoja ja kun näin asuni päätin tilata sen. Päätös asusta syntyi siis hetken mielijohteesta ja sain sen parissa päivässä niin, että se oli minulla viikkoa ennen penkkareita. Prosessi oli siis minun kohdallani erittäin helppo.

5. Mikä on päällimmäinen fiiliksesi penkkareista?

Venla: Ehkä sellainen olo, että nyt tämä kaikki hauskuus sitten on omalta osin ohii: yllätyin, kuinka erilaiselta penkkarit vaikuttivat ulkopuolisena katsellessa kuin itse "juhla-lakaluna" ollessa. Kivaa on kyllä molemmissa rooleissa!

Juulia: Olin iloinen, että saatiin aikaan normaalit penkkarit, koska viime vuosina niin omat tapahtumat ovat peruuntuneet.

Noora: Päällimmäiseksi fiilikseksi minulle jäi penkkareista se, että mieluummin osallistuin siihen kuin jätin osallistumatta. Tapahtumana se ei ollut läheskään niin ilmiömainen kuin vielä joskus lukion ensimmäisenä vuotena ajattelin. Tähän vaikutti varmasti se, että

tapahtuma ei vieläkään ollut koko koulun yhteinen, koska pelkästään abit olivat salissa ja muut seurasivat tapahtumaa luokista. Olen

kuitenkin tyytyväinen siihen, että osallistuin penkkareihin.

Vanhojen tanssit - kuinka mestaritulos luotiin?

Henni Vuori

Kuva 6: Kuva: Lotta Harjunen

Vanhojen perinne sijoittuu niinkin pitkälle kuin 1920–30 lukujen aikaan. Tapahtuma on modernisoitunut ajansaatossa ja saimme tänäkin vuonna nauttia upeasta pukuloistosta, säihkyvästä koristeluista ja vauhdikkaasta revittelystä. Pääsemme kurkistamaan nyt vanhojen suunnitteluprosessiin haastatteleamalla revittelyjä kehittäneisiin tanssijoihin, sekä upeasta koristelusta vastanneisiin tiimiläisiin.

Revittelyryhmästä haastateltavina Jenny Forsell ja Siiri Väisänen

1. Kuinka paljon aikaa meni revittelyiden keksimiseen?

Jenny: Todella vaikeaa määritellä kauanko lopulliseen kokonaisuuteen käytettiin aikaa. Muuteltiin koreografioita, vaihdeltiin järjestyksiä ja keksittiin muodostelma. Aloimme myös opettamaan ensimmäisiä tansseja ennen kuin koko homma oli lähelläkään loppua. Työstimme tansseja yleensä koulun jälkeen salissa. Näimme alussa melko tiheästi,

kun luulime, että vanhat olisivat helmikuussa, mutta tahti muuttui, kun saimme lisää peliaikaa.

Siiri: Revittelyjä tehtiin noin tunnin pätkissä, yleensä koulun jälkeen, aika pitkällä aikavälillä. Joskus oli vaikeaa sovittaa aikatauluja näin isolle porukalle yhteen, eikä ollut kiire saada valmiiksi vanhojen siirrosta johtuen. Kuitenkin näiden tuntien aikana saatiin hyvin aikaiseksi ja silloin kehittyi aina noin yksi tanssi lisää.

2. Oliko yhteistyö helppoa vai jouduitteko tekemään kompromisseja?

Jenny: Meillä oli huippu työryhmä, jonka kanssa oli uskomatonta työskennellä. Ollaan kaikki tyttöjä, joilla on runsaasti ideoita ja halu saada oma mielipide ilmaistua. Intensivistä siis oli ja kompromissit olivat lähes aina paras ratkaisu. Harvoin tuli ideoita, josta kaikki olisivat olleet yhtä mieltä heti alussa. Rikkaus oli siinä, miten ideat kehittyivät, kun niihin saatiin lisää näkökulmia.

Siiri: Yhteistyö oli minusta helppoa, meillä ei varmaan ikinä tullut kummempia erimielisyyksiä! Kaikki toivat rohkeasti näkökulmiaan esille ja niitä sovellettiin tansseihin.

Kuva 7: Siiri Väisänen

3. Mistä saitte ideoita tai inspiraatiota liikkeisiin?

Jenny: Hyvä kysymys, koska revittelyllähän ei tarinaa ollut. Haluaisin sanoa, että Klassikan oma tanssi oli tänä vuonna meidän mielikuvituksemme ja järjettömien päähänpistojen summa. Inspiraatio esimerkiksi taistelukohtaukseen tuli hetken mielihohteesta ja lähdettiin sitä intuitiivisesti viemään eteenpäin. Ideoitamme ehkä kannatteli oma luovuus ja into onnistua tekemään hieno ja toimiva tuotos.

Siiri: Ideat syntyivät ihan kokeilemalla ja improvisoimalla musiikin tahtiin! Myös musiikin sanat auttoivat keksimään liikkeitä.

4. Olivatko liikkeet helppoja opettaa ryhmälle?

Jenny: Liikkeiden opettamisessa ei ollut mielestäni mitään ongelmaa ja nautin kyllä tanssin opettamisesta. Ongelma olivat olosuh-

teet, joissa jouduimme opettamaan. Käytössä alkoi olemaan vain Instagramin videot ja aina silloin tällöin pitkät välitunnit. Oli siis vaikeaa saada kaikki nopeasti saliin ja musiikki pauhaamaan. Myös mikrofonit olivat melkoista säätämistä ja monesti jouduinkin turvautumaan omaan äänenkäyttöön. Olen ylpeä tanssijoista, koska monet olivat harjoitelleet tansseja selkeästi etukäteen, mikä helpotti urakkaa. Myös tanssijoiden oma asenne ja läsnäolo oli erittäin kehuttavaa. Kiitos siitä.

Siiri: Oli, vaikka meitä oli tosi paljon. Täytyi vain yrittää pitää homma mahdollisimman loogisena ja käydä liikkeet vaikka uudestaan läpi, jos vaikutti, että ne vaativat lisää kertaamista.

Kuva 8: Jenny Forsell

5. Mikä oli kivointa revittelyitä suunnittellessa?

Jenny: Suunnitteluvaiheessa parasta oli ehdottomasti se, kun kokonaisuus alkoi hahmottumaan. Irtonaiset palaset ikään kuin lokahtivat paikoilleen. Parasta oli kuitenkin

kin nähdä kuinka revittely toimi käytännössä, kun se tanssittiin koko porukan voimin. Uskomaton fiilis.

Siiri: Kivointa oli yhdessä tekeminen ja tanssitaustan omaavana oli kiva päästä taas itse asiaan pitkästä aikaa!

Koristeluryhmästä haastateltavina Lotta Harjunen ja Iiris Hakala

Kuva 9: Lotta Harjunen (vas.) ja Iiris Hakala (oik.)

1. Oliko koristelut helppo toteuttaa yhdessä muiden kanssa?

Lotta: Meillä oli tosi hyvä koristelutiimi ja kaikki osallistuivat mahtavasti suunnitteluun sekä toteutukseen. Yhdessä oli kiva tehdä koristeita!

Iiris: Koristelut oli helppo toteuttaa, koska meillä oli niin reipas tiimi?

2. Kuinka paljon aikaa käytitte suunnitteluun ja valmisteluun?

Lotta: Suunnittelu tapahtui aika nopeasti, kun saimme heti selkeän vision koristeluiden tyylistä. Valmisteluun kului jonkin verran aikaa ja varsinkin paperikukkien tekemisessä oli hommaa. Torstaina Sali ja aula saatiin kuitenkin valmiiksi usean tunnin työn ja lisäksien avuin.

Iiris: Meillä oli koristeluun aikaa noin viikko. Aikaa meni kaupassa käynteihin, kukkien asiantuntijalle ja koristelupäivänä torstaina ilmapallokaareen, harsoihin ja muihin koristeisiin. Kukissa ja ilmapalloissa meni aikaa luultavasti eniten. Kukkia tehtiin parina päivinä välitunneilla ja sitten myös kotona, eli luultavasti meni muutama tunti. Onneksi oli paljon tekijöitä. Ilmapallokaareissa meillä meni myös pari tuntia ja salia koristeltiin torstaina noin kello 13–17.30.

3. Mikä oli kivointa koristelussa ja sen suunnittelussa?

Kuva 10: Kuva: Iiris Hakala

Lotta: Oli ihanaa suunnitella sellaiset koristelut, jotka kruunasivat vanhojen päivän.

Lopputuloksesta tuli upea!

Iiris: Minusta kivaa oli se, että koristeluporukkaan tuli tarpeeksi ihmisiä ja ideointi oli nopeaa. Varsinkin se, kuinka jokainen teki oman osansa hyvin ja kaikki osallistuivat tekoon. Heti tehtävän tullessa tuli jo visio siitä, mitä haluamme ruveta tekemään. Tietenkin matkalla tuli myös lisää ideoita. Oli myös kivaa saada ideat käytäntöön sekä vihdoinkin saada sali valmiiksi ja näyttämään niin upealta. Meillä oli mahtava ja tehokas tiimi, joka mahdollisti meille näin hyvät koristelut.

Kuva 11: Kuva: Iiris Hakala

4. Millainen budjetti teille annettiin?

Lotta: Budjetiksi saimme 500 €, mutta tehokkaan suunnittelun takia rahaa jäi jäljelle.

Iiris: Meillä oli noin 500 € budjetti, mutta se taisi alittua melkein sadalla eurolla.

"Ennen kaikkea vaikuttaminen on nuorille mahdollisuus" - Irja-Ulriikka Valta ja nuorisovaikuttamisen tärkeys

Venla Hämäläinen

Klassikasta syksyllä 2020 valmistunut, jyvaskyläläistynyt yhteiskuntatieteiden ja filosofian opiskelija Irja-Ulriikka Valta kertoo omasta polustaan nuorisovaikuttamisen parissa. Irja toivoo voivansa hyödyntää innostustaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tulevassa ammatissaan. Opiskelun ja vaikuttamistyön ohella Irja ehtii myös urheilemaan ja on hän ollut aiemmin mukana myös Savon Sanomien nuorten toimituksessa. Lue Irjan haastattelu alta!

Kuva 12: Irja pitämässä puheenvuoroa keskustaopiskelijoiden liittokokouksessa.

Mitä olet tehnyt Klassikalta lähtemisen jälkeen?

Valmistuin ylioppilaaksi syksyllä 2020, jonka jälkeen pidin puolen vuoden mittaisen "väli-

vuoden" töiden ja urheilun parissa. Kevään 2021 yhteishaussa hain opiskelemaan yliopistoon, ja pääsin opiskelemaan Jyväskylän yliopistoon yhteiskuntatieteitä ja filosofiaa. Pääaineekseni olen opintojeni alettua valinnut valtio-opin/politiikan tutkimuksen. Sivuaineena luen viestintää ja journalistiikkaa.

Mikä asia on muuttunut elämässäsi merkittävimmin lukioaikaan verrattuna? Entä oletko tällä hetkellä sellaisessa elämäntilanteessa jossa lukioaikana suunnittelit olevasi vai onko elämä yllättänyt joiltakin osin?

Merkittävin muutos lukioaikaan verrattuna on ollut muuttaminen toiselle paikkakunnalle asumaan. Asun tällä hetkellä Jyväskylän keskustassa yhdessä avopuolisoni kanssa. Lukioaikana tavoitteeni oli päästä valmistumisen jälkeen opiskelemaan korkeakouluun, mikä tapahtuikin jo viime keväänä. Toki elämään on mahtunut yllättäviäkin käänteitä: aina ei ole ollut niin tasaista kuin joskus ehkä olisi toivonut. Tästä varmasti parhaana esimerkkinä meitä kaikkia kosketanut koronapandemia. Loppujen lopuksi olen kuitenkin erittäin tyytyväinen tämänhetkiseen elämäntilanteeseeni, joka on täynnä uusia mahdollisuuksia.

Mitä kaipaat eniten lukioajassa?

Lukioajassa kaipaen eniten arjen tiettyä yksinkertaisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Näin

korkeakoulussa olen osannut arvostaa esimerkiksi urheilulukion tuomaa mahdollisuutta yhdistää urheilu entistä kätevämmiin omaan arkeeni. Lukioaikaan verrattuna korkeakoulussa opintojen suunnittelu on myös omalla vastuulla, joka ajoittain saattaa tuottaa harmaita hiuksia. Myös Klassikan yhteisöllisyys on jäänyt itselleni lämpimänä muistona mieleen. Sitä muistelen välillä isolla kampuksella luentosalia etsiessäni.

Minkälaisia vaikuttamisen väyliä olet hyödyntänyt?

Kuopiossa asuessani toimin nuorisovaltuustossa ensin kaksi vuotta hallituksen rivijäsenenä, jonka jälkeen olin kaksi vuotta puheenjohtajan tehtävissä. Olen ollut myös osa Savon Sanomien nuorisotoimitusta sekä osallistunut eri vaalien aikaan vaalityöhön Pohjois-Savon alueella. Tällä hetkellä toimin Jyväskylän keskustaopiskelijoiden varapuheenjohtajana sekä Jyväskylän ylioppilaskunnan varaedustorina eli varaedustajana omasta ryhmästämme, keskustaopiskelijoista.

Miten aikoinaan päädyit nuorisovaikuttamisen pariin?

Innostus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen kumpuaa perheeni sisältä. Itsessään nuorisovaikuttamisen pariin päädyin ensin peruskouluni oppilaskunnan ja myöhemmin nuorisovaltuuston toiminnan kautta. Nuorisovaltuustotoiminta oli erittäin antoisaa aikaa, ja

sen kautta olenkin saanut rohkeutta sekä innostusta jatkaa näiden asioiden parissa.

Onko vaikuttaminen sinulle enemmän vapaa-ajan ohjelmaa vai haaveiletko työstä sen parissa? Liittyvätkö opintosi jotenkin siihen?

Tällä hetkellä teen vaikuttamista opintojeni ja urheilun ohessa, mutta haaveilen työurasta vaikuttamiseen liittyen. Siitä, onko työ median vai itsessään politiikan puolella, en osaa vielä sanoa, mutta kova innostus minulla yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen on. Esimerkiksi Euroopan Unionin toiminta on omasta mielestäni todella mielenkiintoista, ja toivon mukaan pääsen suorittamaan esimerkiksi maisterivaiheeni työharjoittelun siihen liittyvissä tehtävissä. Tällä hetkellä opintoni keskittyvät enemmän politiikan teorian tutkimiseen, mutta toki kursseilla käsittelemme myös päivän poliittisia aiheita sekä erilaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Miksi mielestäsi nuorten on tärkeää saada vaikuttaa asioihin?

Ennen kaikkea vaikuttaminen on nuorille mahdollisuus. Nuorisovaikuttamisella on tärkeä rooli niin yhteisö- kuin esimerkiksi yhteiskunnallisella tasolla. Kun nuoret tuovat asioita itse esille ja pyrkivät itse vaikuttamaan esimerkiksi päätöksentekijöihin, pääsevät he tuomaan esille heitä koskettavia asioita, joita ei kaikilla päätöksentekotasolla muuten osata huomioida. Mielestäni on myös tärkeää, että mahdollisimman monia nuoria kiinnostaa yhteiskunnallinen vaikuttaminen sekä päätöksenteko, sillä useat tänäkin päivänä tehtävistä päätöksistä tulevat vaikuttamaan meidän nuorien elämään myös tulevaisuudessa (ainakin joiltakin osin).

Millainen on mielestäsi hyvä vaikuttaja/yhteisten asioiden hoitaja tms.?

Mielestäni hyvä vaikuttaja on aktiivinen ja aidosti hoidettavista asioistaan kiinnostunut henkilö, joka jaksaa perehtyä asioiden taustoihin sekä tulee toimeen muiden ihmisten kanssa. Vaikuttajana toimiessa tärkeää on avomielisyys muita ihmisiä kohtaan sekä kyky heittäytyä ja uskaltaa toimia muidenkin asioiden kuin oman ”erikoisalansa” puolesta.

Terveiset nykyisille klassikkalaisille?

Nauttikaa lukioajasta ja sen tietystä helppou-

desta vielä kun voitte! Vastuu tulee kasva-
maan elämän edetessä, mutta sitä ei tarvitse
pelätä. Muistakaa priorisoida koulun ohella
myös palautumista ja mielekästä tekemistä,
sillä yo-arvosanat eivät korvaa nautinnollista
arkea ja elämää yleensäkin.

*”Ennen kaikkea vaikutta-
minen on nuorille mahdolli-
suus.” – Irja-Ulriikka Valta*

NonSolum kiittää Irjaa haastattelusta!

Klassikka kimmokkeena tekniikan maailmaan

Aliisa Tammi

Tätä juttua varten haastateltavia ei tarvinnut lähteä etsimään kaukaa, sillä nämä kaksi entistä klassikkalaista ja ainaista klassikkoo löytyvät aivan kirjoittajan perhepiiristä. Topias ja Aleksis Tammi muistelevat molemmat aikojaan Klassikassa lämmöllä.

Topias kävi Klassikan valmistuen ylioppilaaksi keväällä 2017. Koulun penkkejä hän kulutti 2014 syksystä alkaen ja opinnot olivat matemaattisesti suuntautuneita, hieman historiaakin sivuavia. Nykyään 23-vuotias konetekniikan kandidaatti tekee Tampereen Yliopistossa maisterivaiheen opintojaan. Aika kului enimmäkseen armeijassa lukion jälkeen ennen opiskelujen aloittamista Tampereella.

“Sopeuduin kaupunkiin hyvin ja sain uusia kavereita ainejärjestön eli killan kautta. Yliopisto-opinnoista on kannettava itse vastuu ja opiskelu on itsenäisempää. Onneksi kuitenkin kavereiden kanssa yhdessä opiskelu ja tehtävien tekeminen on mukavampaa ja jopa tehokkaampaa”, Topias kuvaa muutoksiaan elämässään lukioaikojen jälkeen. “Tämänhet-

kinen elämäntilanne vastaa melko hyvin lukioajan ajatuksia tulevaisuudesta”.

Veljeään kaksi vuotta nuorempi, 21-vuotias Aleksis Tammi aloitti lukio-opinnot vuoden 2016 syksyllä ja nosti valkolakin päähänsä Klassikan salissa keväällä 2019. Lukion jälkeen hän on suorittanut niin varusmiespalveluksen kuin aloittanut opiskelun Lappeenrannan-Lahden teknillisessä yliopistossa, lyhemmin ilmaistuna LUT:issa. Opiskeltavaksi alaksi on päätynyt laskennallinen tekniikka.

“Arki on muuttunut säännöllisen koulupäivärytmin jäädessä pois”, hän luonnehtii lukioajoista muuttunutta elämän tilannettaan. “Korona on myllännyt opiskelutavat etenkin korkeakoulussa. Opiskelen suunnitellusti ja ero lukio-opintojen, ja etäopetukseen siirretyn korkeakouluopiskelun välillä on suuri.”

Haastateltavista molemmat ovat päätyneet opiskelemaan teknillistä alaa. Yhteistä veljeksillä on sekin, että harrastukset ja mielenkiinnon kohteet veivät mukanaan tekniikan maailmaan.

Kuva 13: Topias Tammi teekkarivarustuksessaan.

Miten Aleksis on sitten päätenyt juuri laskennalliseen tekniikkaan alana? Hän kertoo syyksi yksinkertaisesti sen, että fysiikka ja matematiikka kiinnostivat vielä lukion jälkeen palaamaan aihepiiriin. ”Tekniikan alan koulutus antaa hyvin pohjaa käytännön sovellutuksiin, mutta myös tuotekehitykseen ja tutkijaksi”, Aleksis lisää perusteluiksi.

Topiaksenkaan alavalinta ei poikennut paljoa mielenkiinnonkohteista: ”Lukioaikana harrastin esimerkiksi moottoriajoneuvoja (korjaamista), monipuolisesti erilaisia käsitöitä esim. Puu- ja metallitöitä ja 3D tulostusta Klassikalla”. ”Olen aina tykännyt käsin tekemisestä ja konkreettisista asioista”, Topias sanoittaa ja kertoo samalla, että konetekniikan käytännönläheisyys kiinnostaa edelleen 3,5 vuoden opintojen jälkeen. ”Ala tuntuu omalta”, Topias, joka on ottanut konetekniikan ohelle muiksi opinnoiksi muun muassa teollisuustaloutta ja valmistustekniikkaa summaa.

Opintoahjoikseen valitut yliopistot saavat ke-

huja myös haastateltavilta. ”LUT on moderni ja vihreä yliopisto”, Aleksis kertoo Lappeenrannan kampuksesta, jossa opiskelee.

”Yliopisto tarjoaa hyvät puitteet opiskelulle ja opiskelijajärjestöjen kautta erilaisia tapahtumia ja muuta tekemistä riittää niin paljon kuin vaan ehtii ja haluaa osallistua”, kuvaa Topias Tampereen yliopistoelämää.

Nostan keskusteluumme klassikkalaisuuden ja lukioajan. Lukioajoissa Aleksis kaipa muun muassa yhteistä kohtaamispaikkaa: ”Kavereista suurta osaa näki vähintään viikoittain lukiolla, mutta nykyään tapaamiset vaativat suunnittelua ja aikataulutusta”. Hän kertookin Klassikan antaneen hänelle hyvän paikan kasvaa ja paljon tuttavuuksia, joihin hän pitää edelleen yhteyttä.

Topias on hyvin samoilla linjoilla: ”Kyllä sitä kaipaava Klassikan henkeä ja kivoja kohtauksia koulun käytävillä”. Kokonaisuutena hän kertoo olevansa kiitollinen koko Klassikassa vietetystä ajasta klassikan ilmapiiriin ja ihmisten kanssa.

Veljeksille on kummallekin jäänyt Klassikasta lukuisia hyviä ja tietenkin joitakin huonompiakin muistoja. Monista Klassikan antamista muistoista Aleksikselle on jäänyt mieleen etenkin vuonna 2017 järjestetty Klassikan Suomi 100 -juhla. ”Se oli hieno ja laaja projekti, jossa sain olla paljon mukana. Lopputulos oli oikeasti tyylikäs kokonaisuus, josta sai olla ylpeä”, hän kuvaa työtä tapahtuman järjestämisessä.

Kuva 14: Aleksis Tammi Tuntemattoman sotilaan roolissa

Topias taas muistelee abivideon kuvaamista porukassa ilolla. He viettivät pitkää päivää koululla kuvaten materiaalia. “Muistoon yhdistyy myös ripaus haikeutta, sillä tiedossa oli, että ainakaan samassa ja yhtä suuressa kokoonpanossa en tulisi enää lukiokavereita näkemään”, hän pohtii.

Keskustelussa katseemme suuntautuu kohti tulevaisuutta. Miltä tulevaisuus näyttää?

“Yritän välttää liiallisia odotuksia, mutta etenen sinne, mikä milloinkin tuntuu oikealta”, Aleksis toteaa ja jatkaa: “Harrastusta ja tekemistä kyllä riittää opintojen ja töiden ohelle”.

Topias odottaa niin opintojen loppuun saatamista, tulevia työtehtäviä kuin rauhallis-

ta luonnossa vietettyä vapaa-aikaa: “Tulevaisuudessa työtehtäviini voisivat kuulua koneiden ja laitteiden suunnittelu, tuotannon ohjaus sekä teollisen toiminnan myynti- ja esimiestehtävät.”

Keskustelumme lopuksi kysyn, mitä terveisiä haastateltavani haluaisivat lähettää nykyisille klassikkalaisille. Molemmat neuvovat nauttimaan hetkestä. Topias kannustaa suhtautuman elämään ja ihmisiin avoimesti korostan myös hyvän keskustelukulttuurin luomisen tärkeyttä.

“Nauttikaa lukio-opinnoista, sillä ne loppuvat yllättävän pian”, hän myös lisää.

“Muistakaa nauttia arjesta kaikkine hankaluuksineen ja tavallisuuksineen”, Aleksis kokaa haastattelun lopuksi yhteiset aatteet.

Kuva 15: Aleksis Tammi ehkäpä tiirailemassa tulevaisuuden näkymiä.

"Lukiossa on hyvä opetella vastuullista otetta omaan työskentelyyn

Aapo Holopainen

Haastateltavana Janne Jääskeläinen, Klassikan ylioppilas keväältä 2019

Mitä olet tehnyt Klassikalta lähtemisen jälkeen?

Hain opiskelemaan ympäristötaloustiedettä Helsingin yliopistoon. Nyt on päättymässä toinen vuosi. Opintoissani on tiivistetysti kyse siitä, että puhtaalla ympäristöllä ja ilmastolla on arvo, jota perinteinen taloustiede ei ole osannut huomioida. Tieteenalani tehtävä on kehittää julkisen vallan käyttöön sellaisia politiikkainstrumentteja, joilla markkinoita ohjataan yhteiskunnallisesti optimaalisiin ratkaisuihin. Opintoissani olen henkilökohtaisesti kiinnostunut erityisesti päästökauppajärjestelmistä. Jos muutoin mainitsen pari yksityiskohtaa kuluneiden kolmen vuoden ajalta, niin olin koronan alkaessa yliopistossa San Diegossa ja viime kesän duunissa laitetyöntekijänä Linnanmäellä.

Mikä asia on muuttunut elämässäsi

merkittävimmin lukioaikaan verrattuna?

Jos ollaan ihan rehellisiä, niin kyllä kihlattuni Emma on ylivoimaisesti merkittävin muutos.

Oletko tällä hetkellä sellaisessa elämäntilanteessa, jossa lukioaikana suunnittelit olevasi vai onko elämä yllättänyt joiltakin osin?

Vertasin uuden ylioppilaan puheessani kolme vuotta sitten elämää vaellukseen. Kukaan meistä ei silloin yhdeltä tunturin huipulta lähtiessä tiennyt, että edessä on pandemia tai sodan uhka. Myös henkilökohtaisessa elämässä polku on kulkenut monelta osin perin toisaalta kuin olisin lukiolaisena suunnitellut. Kuitenkin, jos ajattelen tätä hetkeä, olen kyllä hyvinkin sellaisessa tilanteessa, jossa Janne 18v olisi varmasti mielellään nähnyt minun olevan. En sanoisi varsinaisesti, että elämä on yllättänyt, vaan uskon, että Jumala on johdattanut ja olen kiitollinen siitä.

Kuva 16: Kevään 2019 ylioppilas Janne Jääskeläinen

Mitä kaipaat eniten lukioajassasi?

Puolentoista vuoden etäopiskeluaikana olen kaivannut Klassikan Forumia ja piirejä, joihin kavereiden kanssa tuntien väleillä kokoonnuttiin.

Mikä on paras muistosi Klassikasta?

Hyviä muistoja tulee mieleen monta... Itsensä voittamisen tunne onnistuneen kokeen jälkeen, Joonaksen voittaminen pingiksessä ehkä joka neljännessäkymmenennessä pelissä, Jyrki Blomin lämmittävä sauna liikuntatuntien päätteeksi, abivideon kuvaukset keskellä

yötä, koulun kirjastossa porukalla kirjoitukseen lukeminen, ylioppilasjuhla... Ja lukion jälkeen Ritva Tilaeuksen sijaistaminen! Silloin tosin kaverit puuttuivat, joten ei sitä nyt ykköseksi ainakaan.

Mitä lukiossa oppimiasi asioita olet tarvinnut lukion jälkeen?

Matematiikka on konkreettisimmin päivittäisessä tekemisessä läsnä. Paljon pelataan erilaisilla funktioilla ja kuvaajilla, joten analyyttisen geometrian, differentiaali- ja integraalilaskennan sekä tilastotieteiden perusteet on hyvä olla hanskassa. Lisäksi äidinkieli on antanut valmiuksia myös akateemiseen kirjoittamiseen. Yhteiskuntaopista ja historiasta on myös kiistatta ollut hyötyä, ja tunnistanpa ajattelussani vaikutteita myös filosofian kahdelta pakolliselta kurssilta!

Neuvoja nykyisille klassikkalaisille?

Lukiossa on hyvä opetella vastuullista otetta omaan työskentelyyn. Minusta se tarkoittaa sitä, että oppii hoitamaan hommat kunnolla ja ajallaan, mutta samalla elämään täysipainoisesti elämää kaikkine muine asioineen. Välillä voi olla viikkoja, jolloin käy tunneilla ja tekee kotona matikanläksyt suurin piirtein. Välillä sitten puolestaan levitetään kirjat ja vihkot ja koneet ympäri työpöytää ja upoudutaan ehkä yönkin tuntien kuluessa tutkimaan kaikenlaista jännää, mitä fiksut ihmiset ovat ennen meitä oivaltaneet.

”Matkustaminen avartaa sekä kasvattaa ihmistä paremmin kuin mikään muu” - entiset klassikkalaiset ulkomailla

Venla Hämäläinen

Emilia Eriksson Iso-Britanniasta, Heidi Karjalainen Ruotsista, Aura Niskanen Norjasta ja Roni Salotaipale Alankomaista kertovat elämästään ulkomailla. Tässä jutussa he muun muassa taustoittavat, kuinka he ovat aikoinaan ulkomaille päätyneet, muistelevat omaa lukioaikaansa ja vertailevat asutamaansa valtiota Suomeen. Mikä yhdistää Brightonia ja Suomea? Entä mitä suomalainen tuumaa ruotsalaisesta bastusta? Millainen on hollantilainen yliopisto? Entiset klassikkalaiset kertovat.

Mitä olet tehnyt Klassikalta lähtemisen jälkeen?

Emilia Eriksson: Lukiota valmistumisen jälkeen vuonna 2013 lähdin vuodeksi Australiaan working holiday -viisumilla. Australian vuoden jälkeen aloitin matkailu- ja tapahtuma-alan opiskelun Haaga Helian englanninkielisellä linjalla Porvoossa. Työssäoppimiseni Haaga Heliassa menin tekemään Australian isoimpaan hostelliketjuun YHA:an [majoitusta tarjoava hyväntekeväisyysjärjestö Youth Hostels Association], Brisbanen yksikköön. Tämän jälkeen muutin Australiasta Englantiin viimeistelemään Haaga Helian opintoni ”as an exchange student”. Opinnot suorittuani jäin Englantiin. Täällä ollaan vieläkin. Viimeiset neljä vuotta olen ollut American Expressillä Brightonissa töissä, jossa uramahdollisuuksia riittää moneen eri tyyliin. Vuosiin on mahtunut paljon töiden tekoa sekä mat-

kustamista Aasiassa, Indonesiassa ja Euroopassa.

Heidi Karjalainen: Valmistuin lukiosta vuonna 2011. Kävin viimeisen vuoden lukiota uinnin vuoksi Helsingissä Märskyssä – halusin silti napata lakkini Klassikassa ja juhlia valmistumista Savossa. Lukioaikana suunnittelin jatkavani urheilu-uraa useamman vuoden ajan siihen täysillä panostaen. Pari vuotta ehdinkin elää uimarin arkea, mutta loukkaantumisten vuoksi päätin urani jo vuonna 2013. Laitoin uikkarit naulaan ja muutin opiskelemaan ensin Tallinnaan ja sitten Lontooseen, mistä lähdin töihin (takaisin urheilun pariin mutta tällä kertaa toimiston puolelle) ASICS-urheilubrändille Amsterdamiin. Siirryin Hollannista tänne Tukholmaan kolme vuotta sitten saman konsernin hommiin ja teen nyt juristin töitä ulkoilubrändi Haglöfsillä.

Aura Niskanen: 5.6.2021 ylioppilaslakki päässä laulaessani Gaudeamus igituria en ollut vielä tehnyt selkeää suunnitelmaa tulevalle syksylle. Oikeastaan päätin sulkea täysin syksyn ajatuksistani, ja keskittyä viettämään vihdoin vapaan kesän ilman aikatauluja, velvollisuuksia ja alitajuista stressiä laiskottelusta. Toisin sanoen elin kesän tehden kaikkea sitä, mistä olin jäänyt paitsi edellisenä kesänä ylioppilaskirjoituksiin valmistautuessani.

Heinäkuun viimeisillä viikoilla tarkistin sähköpostini. Olin päässyt sisään molempiin halu-

amiini yliopistoihin, sekä Lapin oikeustieteelliseen että Agderin yliopiston yhteiskuntatieteelliseen. Päädyin ottamaan vastaan molemmat opiskelupaikat, mutta lopulta pakkaamaan laukkuni Norjaan muuttoa varten.

Opintojeni suhteen olen kuitenkin vaihtamassa suuntaa jälleen. Korona sekoitti opiskelualani kannalta oleellisen piirteen linkittämään teoria käytäntöön (esim. kenttätutkimus Ugandaan peruuntui), minkä vuoksi opintojen ydin jäi epämääräiseksi. Pohdin aluksi tekemäni tutkinnon kahdessa vuodessa, mutta totesin lopulta ettei tutkinnon sisältö vastaa tavoittelemieni taitojen kehittämistä. Olen jo ehtinyt kiintyä elämään Norjassa, mutta näillä näkymin suuntaan Suomeen oikeustieteelliseen. Itseni tuntien suunnitelmat voivat kuitenkin vaihtua hyvinkin spontaanisti...

Roni Salotaipale: Valmistuttuani lukiosta vuonna 2017 halusin suorittaa siviilipalveluksen heti lukion jälkeen, tavoitteenani tutustua uusiin ihmisiin Kuopiossa ja päästä näkemään eri yritysten toimintaa. Minua jännitti, miten tuo jäätävän pitkältä tuntuva vuoden mittainen palvelus kuluisi – varsinkin kun sivarilla on niin kuiva maine. Yllätyksenä pääsin töihin Kuopion alueen kauppakamarille, jossa odotukset siviilipalveluksesta mullistivat täysin! Pääsin toimimaan projektikoordinaattorina, leikkimään aikuista kokeneiden bisnestyyppejen keskellä sekä kokemaan pänniikkia uuden oppimisesta ja uskottavuudesta nuoresta iästä johtuen. Kuitenkin kauppakamarille täytyy antaa shout out, koska minut otettiin mukaan kuin kuka muu työntekijä tahansa ja pääsin jopa työmatkalle Wieniin! Aika kauppakamarilla vahvasti haluani päästä kokemaan kansainvälisempää elämää.

Sivarin loputtua muutinkin opiskelemaan Creative Business -nimistä tutkintoa Hollantiin, jossa opiskelen nyt kolmatta vuotta Utrechtissa! Täällä tapaakin tuntemattomia

suomalaisia joka viikko, koska Hollanti on todella suosittu maa opiskelijoille. Opiskeluiden ohella elättänyt itseni freelancerinä video- ja somesisällön tuotannolla. Tällä hetkellä olen Erasmus-vaihdossa Madridissa puoli vuotta.

Kuva 17: Roni Salotaipale.

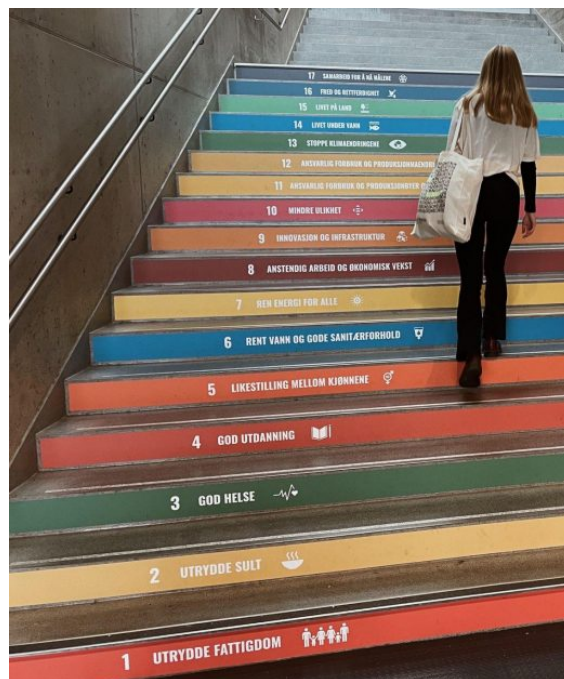
Mikä asia on muuttunut elämässäsi merkittävimmin lukioaikaan verrattuna? Entä oletko tällä hetkellä sellaisessa elämäntilanteessa jossa lukioaikana suunnittelit olevasi, vai onko elämä yllättänyt joiltakin osin?

Emilia Eriksson: En lukioaikana kovinkaan suunnitellut tai ajatellut elämääni kovinkaan pitkälle eteenpäin, enkä usko että minulla oli mitään tiettyjä tavoitteita tai toiveita tulevaisuudelle, muita kuin matkustaa ja nähdä maailmaa. Merkittävin muutos lukioaikaan todennäköisesti on englannin kielen taitoni, tai lähinnä sen puute siihen aikaan.

Heidi Karjalainen: Klassikkalaisena elämäni pyöri uinnin ympärillä ja ehdoilla – nykyään

arki näyttää niin kovin erilaiselta! En varmasti olisi aikanaan osannut kuvitella, että olen asunut suurimman osan näistä lukion jälkeisistä vuosista ulkomailla ja luonut uima-altaan ulkopuolella elämän ja uran, joista nautin kovasti. Elämä on siis kyllä yllättänyt ihan täysin, mutta tosi positiivisella tavalla. Uskon, että Heidi 11 vuotta sitten olisi myös tyrmistynyt kuullessaan, että sprinttimatkojen sijaan juoksen ja pyöräilen pitkiä matkoja ja oikeasti nautin siitä.

Aura Niskanen: Olen ymmärtänyt ja havainnut paljon asuessani lähes vuoden ulkomailla. Tein itselleni lupauksen ennen muuttoaani Norjaan, että sanoisin kaikille mahdollisuuksille, joita harkitsin edes hetken, 'kyllä', vaikka ne pelottaisivat aluksi. Koulussa se esimerkiksi tarkoitti sitä, että asetuin ehdolle ja pääsin luokkamme edustajaksi heittämällä, että he tarvitsevat salaista tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä. Pääsin myös apulaisjohtajaksi akateemista vapautta kansainvälisesti ajavan opiskelijajärjestön paikallisosastoon.

Kuva 18: Aura Agredin yliopiston portaikossa.

Roni Salotaipale: Lukiossa minua kiinnosti opiskelu aika vaihtelevasti. Keskityin suosikkiaiheisiin, kuten englantiin, ranskaan, historiaan ja yhteiskuntaoppiin enemmän. Mietin, miten ikinä jaksan opiskella: halusin vain tehdä töitä. En siis tosiaan ole lainkaan siinä tilanteessa, missä kuvittelin olevani. Lukion aikana en ajatellut ulkomaille muuttoa lainkaan. Olen paljon itsenäisempi verrattuna lukioaikaan: silloin asuin vanhempieni luona. Nyt olen joutunut kaikki asiat ratkomaan ulkomailla asumisen suhteen, löytämään kämpän vieraasta maasta, opettelemaan paikallista kieltä ja toimintatapoja ulkomaalaisten verojen ilmoittamisesta lähtien. Englannista on tullut pääkieleni: puhun sitä paljon enemmän kuin suomea. Ylipäättensä maailmankuvani on muuttunut tosi paljon. Kun on tavannut ihmisiä, jotka tulevat niin erilaisista lähtökohdista ja katsovat asioita erilaisesta perspektiivistä, muuttaa se suhtautumista todella moneen asiaan.

Mitä kaipaat eniten lukioajassa?

Emilia Eriksson: Jalkapalloa ja joukkuekavereita, joiden kanssa vieläkin onneksi pidämme yhtä ja näemme aina, kun se on mahdollista. Lisäksi ruokavälkkää tietenkin kaipaamaan.

Heidi Karjalainen: Urheilijan arkea, kavereita ja kouluruokaa!

Aura Niskanen: Kun päätin helmikuussa ylättäen varata loman Suomeen viikoksi, päädyin sattuman kautta samalla viikolla sijaistamaan Klassikalla kahta ruotsin tuntia. Minun on pakko myöntää, että astuessani ovesta sisään tuli hieman haikea fiilis, kun tajusin ettei itse enää nökötä aulassa lukion koulukavereiden kanssa. Toisaalta kävellessäni käytävällä unohdin täysin opiskelleeni jo puoli vuotta aivan toisaalla. Ehkä huhuttu Klassikan henki kulki tuolloin lävitseni.

Roni Salotaipale: Arjen yksinkertaisuutta. Kavereita näki automaattisesti koulussa, ei tarvinnut suunnitella näkemisiä paljoa. Kaverit olivat aina todella lähellä. Olen muutellut nyt niin paljon ja niin ovat muuttelleet myös ulkomaalaiset kaverini, että koko ajan joutuu jättämään ystäviä taakse ja löytämään uusia kavereita – se on oikeastaan tosi raskasta.

Missä valtiossa asut? Miten päädyit sinne – opiskeletko, työskenteletkö siellä tms.?

Emilia Eriksson: Asun Brightonissa, Englannissa. Muutettuani tänne vuonna 2018 ja viimeistellesäni Haaga Helian opintojani ymmärsin, että matkailu- ja tapahtuma-ala olivat minulle enemmänkin kuin harrastus varsinaisten töiden sijaan. Siispä aloitin American Expressillä ”Amexilla” työt. Amexilla olen toiminut erilaisissa työtehtävissä, mutta nykyään työskentelen nimellä ”project analyst” tiimissä nimeltä ”Global optimization and call management”, jossa hoidamme koko Euroo-

pan Amexin alla olevia luotto-, petos-, tili- ja asiakaspalvelutoimintoja.

Kuva 19: Emilia Eriksson.

Heidi Karjalainen: Asun Ruotsissa, Tukholmassa. Olen täällä töissä juristina ja tykkään Tukholmasta ja elämästä täällä Ruotsissa kovasti.

Aura Niskanen: Asun Norjassa. Opiskelen tällä hetkellä Kristiansandissa, Etelä-Norjassa, Agderin yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa kestävä kehityksen tutkimusta (Global Development Studies).

Roni Salotaipale: Asun Hollannissa (virallisesti Alankomaissa)! Tämä pikkuinen kuningaskunta houkutti minua kansainvälisen ympäristönsä takia. Opiskelen täällä yliopistossa. Hollantilainen yliopisto on jaettu kolmeen eri tasoon: Suomen vastaaviin rinnastaen ne ovat ikään kuin alempi AMK, AMK ja ”tutkimusyliopisto”. Itse opiskelen Suomen AMK:ta vastaavassa oppilaitoksessa. Tällä hetkellä pohdin, suoritanko kandidatuksin lisäksi vielä maisteritutkinnon: minua hieman houkuttaisi ajankohtainen maisteritutkinto nimeltään Sustainable Business Transition, joka olisi vuodessa ohi. Lisäksi työskentelen freelancerinä.

Mitä kieliä tarvitsee käyttää?

Emilia Eriksson: Englantia ja ystävien ja perheen kanssa suomea.

Heidi Karjalainen: Tällä hetkellä ehkä yllättäen englantia on arkikieleni, sillä työskentelen englanniksi kansainvälisessä yhtiössä ja ystäväporukani on iloinen sekamelska eri kansallisuuksia. Ruotsia olen päässyt iltaisin kertaamaan kansanopistossa, sillä sitä en ollut puhunut paljoakaan sitten abikurssin ennen tänne muuttoa. Lukiolais-Heidille antaisinkin vinkin, että minkä taakseen jättää sen edestään hyvin mahdollisesti vielä löytää, mutta kyllä tässäkin vaiheessa elämää ehtii verbejä taivuttelemaan. Tukholmassa tulee puhuttua myös yllättävän paljon suomea, sillä meitä suomalaisia tai suomalaistaustaisia on täällä iso jengi, yli 70 000. Kirjoitettu suomi on mulla alkanut viime vuosina ruostumaan, mutta yritän pitää kielitaitoa yllä lukemalla kirjoja mahdollisimman paljon suomeksi.

Aura Niskanen: Kolme vuotta kestävässä kandidaatin tutkinnossa Agredin yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa opetus on täysin englanniksi, joten norjan kieltä minun ei ole opintojani varten tarvinnut opiskella. Kohteliaisuudet (ja kirosanat) olen kuitenkin opetellut arkipäivän asiainnin kannalta. Melkein vahingossa olen myös huomannut ymmärtäväni lukion ruotsin tunneista olleen hyötyä, kun ystäväni yrittävät keskustella kiusallaan norjaksi.

Roni Salotaipale: Hollannissa pärjää pääosin todella hyvin englannilla. Hollantilaiset taitavat puhua parhaiten englantia kaikista ei-natiivimaista ja tämä on kyllä tullut itsekin vahvistettua! Amsterdamissa ei usein saa edes palvelua hollanniksi, koska yli puolet asukkaista on ulkomaalaistaustaisia. Suosituissa yliopistokaupungeissa on tosi paljon englanninkielisiä aktiviteetteja, joten voi mennä katsomaan esimerkiksi stand up -keikkoja tai elokuvia, eikä tarvitse puhua paikallista kieltä.

Jos tekee töitä tai on muuten kontaktissa valtion, vakuutusyhtiöiden tai lääkäreiden kanssa on tosi hyödyllistä puhua hollantia, mutta aina löytyy joku joka auttaa vaikeissa asioissa. Itse otin hollannin alkeiskurssin yliopistolla ja muutaman online-tunnin opettajan kanssa. Kahden vuoden satunnaisen aktiivisen puhumisen jälkeen saan asiani hoidettua – pitkät keskustelut ovat vielä vaikeita, mutta ehdottomasti kielen oppii. Englannista, ruotsista ja ranskasta on tosi paljon apua!

Espanja onkin eri tapaus. Aina kuvittelisi, että pääkaupungeissa selviäisi englannilla, mutta totuus täällä on toisenlainen. Voisi sanoa hirveästi liioittelematta, että kukaan ei puhu englantia. Itse otin muutaman kurssin espanjaa lukiossa, mutta olen unohtanut lähes kaiken, kun ei ole kieltä tullut käytettyä. Sitä ymmärtää ja lukee jollakin tasolla, mutta puhuminen on mutkikkaampaa.

Kuva 20: Koulurakennus Utrecht University of Applied Sciences. (c) Roni Salotaipale

Mitkä ovat valtion keskeisimpiä eroja verrattuna Suomeen? Entä yhtäläisyyksiä?

Emilia Eriksson: Suurimpana erona on sää. Seuraavaksi eroksi sanoisin ilmapiiri ja ihmisten avoimuus täällä verrattuna Suomeen. Yhtäläisyytenä Brightonissa (ja Lontoossa) Suomen kanssa ovat kalliit vuokrahinnat.

Heidi Karjalainen: Kerron eroja ja yhtäläisyyksiä asuttamistani valtioista (Viro, Iso-Britannia, Alankomaat ja Ruotsi) kustakin erikseen.

Virossa puhuttu viron kieli on meidän sukulaiskieli, jonka suomalainen oppii aika helposti. Tallinnassa opiskelijaelämä on vilkasta ja kansainvälistä.

Iso-Britanniassa Lontoo on suuri sulatusuuni – lähes kaikki ystäväni Lontoossa ovat kotoisin jostain muualta päin maailmaa. Lontoossa kuulee valtavasti erilaisia aksentteja, maistaa eri maiden ruokia tutustuu paljon muihin kulttuureihin kuin siihen englantilaiseen ihan vain vierailemalla eri kaupunginosissa. Lontoossa korvapuustit ja Pohjoismaat trendasivat kovasti!

Alankomaiden Amsterdam on yksi Euroopan yritysmailman keskuksista ja se onkin täynnä ulkomaalaisia (nuoria) ammattilaisia ja opiskelijoita. Se on siis tosi hauska kaupunki esimerkiksi aloittaa ura tai opinnot maailmalla: kavereita ja tekemistä riittää aina. Hollantilaisille maahockey on kuin lätkä meille suomalaisille. Amsterdamista Keski-Eurooppaan tutustuminen on lyhyiden välimatkojen vuoksi helppoa ja edullista: Pariisiin pääsee piipah-tamaan junalla yhtä helposti kuin Kuopiosta Helsinkiin.

Ruotsissa huomaa, että ollaan naapurikansojen – monen Euroopan-vuoden jälkeen Ruotsiin muutto tuntui lähes kotiin palaamisel-

ta. Täällä ollaan naapurimaasta ja sen kansasta kiinnostuneita, mutta harva ruotsalainen kaveri on ehkä yllättäen oikeasti käynyt Suomessa lomalla. Ja ruotsalaisessa bastussa suomalaiselle tulee helposti vilu.

Aura Niskanen: Maisemanvaihto Suomesta Norjaan oli suuri muutos, mutta lähinnä vain maantieteellisten korkeuserojen kannalta. Yllätyin, kuinka samanlaisia norjalaiset ja suomalaiset ovat persoonaltaan ja asenteeltaan. Ystävystyminen norjalaisiin oli helppoa, koska löysimme jatkuvasti samaistuttavia puolia toisistamme. Huomasin kuitenkin, että harva tiesi juuri mitään Suomesta. Olemme nauraneet useaan kertaan ystäväni kanssa, kuinka norjalaiset näkevät itsensä introverttiuteen ja realismiin taipuvana kansana, jos siis vertailukohteena on Ruotsi. Aina Ruotsiin vertaaminen on toki niin ikään yhtäläisyys Suomen ja Norjan välillä. Oppiessaan minulta suomalaista kulttuuria norjalaiset eivät voineet käsittää, että on olemassa kansa, joka nauttii oman tilan itsenäisyydestä enemmän kuin he – puhumattakaan realismiin jopa melankolisesta sävystä.

Roni Salotaipale: Hollanti on tosi pohjoismainen valtio monella tapaa. Valtio tukee kansalaisia monilla tavoin ja pyrkii olemaan ns. hyvinvointiyhteiskunta. Suuria kulttuurishokkeja ei siis tule. Ihmisten arvot ja valtion toimintatavat kohtaavat monella saralla: näistä esimerkkeinä täsmällisyys, säästeliäisyys ja käytännöllisyys. Lisäksi hauskana esimerkkinä se, että suomalaiset ovat suorapuheisia kuten hollantilaisetkin – hollantilaisilta vain puuttuu minkäänlainen filtteri. Jos et vaikka tykkää kaverin paidasta, sen voi vaan töksäyttää sanoa!

Isona erona Hollannissa itselle on arkkitehtuuri. Ympäristö vaikuttaa viihtyvyyteeni tosi paljon. 400 vuotta vanhojen koristeltujen rakennusten keskellä tallustelu on paljon inspi-

roivampaa kun 60-luvun kammatusten. Hollantilaisilla on tosi virkistävä suhtautuminen asioihin, mikä pohjaa vahvasti Hollannin individualistiseen kulttuuriin. Se on rohkaissut olemaan oma itsensä ja antamaan muille tilaa ilmaista itseään. Näen täällä myös suomalaisen nipottamisen uudessa valossa: se tuo järjestelmällisyyttä päivittäisten asioiden hoitoon. Hollannissa sää ei ole mahtava, mutta leudompi kuin Suomessa – eikä täällä ole loskaa! Hollannissa ruoka on halvempaa, mutta asuntojen vuokrat, niiden kunto ja saatavuus on jäätävällä tasolla. Tällä hetkellä Amsterdamissa ja Utrechtissa on tasan 0 asuntoa vapaana paikallisessa asuntovälityksessä. Lisäksi yksi eroavaisuus Suomen kanssa ja mielestäni Hollannin yksi vetovoimaisimmista teki-joistä on se, että suurimpaan osaan kouluista pääsee suoraan sisään suomalaisella yötodistuksella, ilman edes englannin kielitestiä.

Espanjasta eroja löytyykin paljon enemmän. Kukaan ei vastaa sähköposteihin, kaiken on tapahduttava kasvokkain, deadline't eivät oikeasti ole deadlineja. Suomalaiselle tämä systeemi tuntuu tosi stressaavalta ja tuntuu, että joutuu koko ajan huolehtimaan, että kaikki sujuu miten haluat. Esimerkkinä mitkään ennalta valitsemani kurssit yliopistossa eivät toteutuneetkaan ja sain varmistettua uudet vasta kolmannella viikolla aloituksesta. Se oli jälleen virkistävä kokemus, koska täällä pitää vaan luottaa siihen, että "everything's gonna be fine, don't worry". Se on lause, jonka täällä kuulee usein! Rakastan sitä, kuinka kylmälläkin säällä istutaan ulkona terassilla toppatakit ja lämmittimet päällä juoden viiniä ja syöden tapaksia. Ihmiset tekevät pitkiä työpäiviä ja lopettavat 18-20 maissa (työt alkavat yleensä 8-9 välillä aamulla). Sen jälkeen lähdetään ulos ja iltaruoka syödään 21-23 maissa. Kuitenkin koen, että eurooppalaisuus tai ainakin länsieurooppalaisuus on jonkin tason jaettu kulttuurillinen ko-

kemus. Espanjalaisten kanssa on helppo tulla toimeen ja ymmärtää heidän ajattelutapaansa. Monesti näet huomaa esimerkiksi aasialaisten tai pohjoisamerikkalaisten kavereideni kanssa, että ollaan koettu tai ymmärretty joitakin asioita tosi eri tavalla.

Mikä on paras muistosi ulkomailla asu- misen ajalta?

Emilia Eriksson: Niitä on monia. Ensimmäisenä tulee toki mieleen poikaystäväni tapaaminen! Australian vuosilta täytyy kuitenkin mainita myös Queenslandin osavaltio ja sieltä Fraser- ja Whitsundays -nimiset saaret, jotka olivat aivan uskomattoman kauniita ja kokemuksena unohtumattomia. Laitesukellus Great Barrier Reefillä ja skydiving neljästä kilometristä eivät poistu mielestäni varmasti koskaan.

Heidi Karjalainen: Ystävät. Pari vuotta sitten kutsuin ystäviä Suomeen juhlimaan mökkijuhannusta ja vieraita tuli 16 eri maasta. Elämä olisi tosi erilaista ilman tätä kaveriporukkaa ja kaikkia yhteisiä reissuja, ja maailmalla reissatessa löytyy majapaikka lähes mistä vain. Ulkomailla, erilaisissa kulttuureissa ja vierailta kielillä eläminen on joskus sarja hauskoja kämmejä – oppii heittäytymään ja luottamaan ihmisiin ihan eri tavalla, kun ei ihan aina ymmärrä mitä ympärillä tapahtuu.

Varsinkin ensimmäiset kuukaudet uudessa maassa voivat olla aika seikkailua, mutta sitä muistelee kyllä jälkikäteen enimmäkseen huumorilla ja nostalgialla. Ulkomailla asuaan on oppinut, että monesta eri kaupungista löytyy kavereita, uudet lempikahvilat ja kiva kuntosali – ja samalla joka maassa täytyy silti pestä pyykkiä, muistaa veroilmoitus ja käydä ruokakaupassa. Arki on loppupeleissä arkea maailmallakin.

Kuva 21: Heidi Karjalainen ja arki ulkoiluvaa-tebrändin parissa.

Aura Niskanen: Vapaa-ajalla olen käynyt surffaamassa Atlantin rannalla, benjihyppäämässä kosken yllä ja laskettelemassa vuorilla sekä kokeilemassa uusia lajeja, kuten jousiammunta. Vaikka nämä ovat jättäneet ikimuistoisia hetkiä jälkeensä, ovat parhaat hetket kuitenkin olleet niitä, kun tajuan että olen onnistunut luomaan kaikki nämä mahdollisuudet aivan itse, ja että olen myös luonut toisen elämän uuteen maahan aivan itse.

Roni Salotaipale: Ehdottomasti ne hetket, kun pystyn hoitamaan asioita hollanniksi. Kolmannen kielen oppiminen on ollut suuri haave pitkään ja se tuntuu niin palkitsevalta. Tuntuu, että alkaa integroitumaan maahan ja kadut tuntuvat omilta, kun pystyy puhumaan vastaantulijoiden kanssa. Toisena tietysti kaikki uudet kansainväliset kaverit, joilta oppii koko ajan jotain uutta, ja heidän kanssaan tekemäni matkat: esimerkiksi eepinen bilematka Nizzaan!

Jos ulkomaille lähteminen jännittää,

mutta kuitenkin kiinnostaa, mitä sanoisit?

Emilia Eriksson: Rohkeasti vaan, lähde ehdottomasti, edes lyhyemmälle matkalle ja lyhyemmäksi aikaa aluksi. Matkustaminen avartaa sekä kasvattaa ihmistä paremmin kuin mikään muu. Jos yhtään kiinnostaa, niin lähde ehdottomasti vaikka ensin ystävien kanssa reissuun ja siitä pikkuhiljaa pidemmille matkoille. Et varmasti kadu.

Heidi Karjalainen: Kysy rohkeasti vinkkejä ja kokemuksia tutuilta, tutun tutuilta ja vaikkapa kiinnostavaa elämää ulkomailla eläviltä suomalaisilta joihin törmäät Instagramissa – apua saa varmasti. Aina myös pääsee takaisin kotiin, jos siltä tuntuu. On etuoikeus olla kotoisin turvallisesta maasta, johon voi aina palata.

Kielet oppii lopulta aina, ja omaa aksenttia/kielioppia ei tarvitse hävetä – eikä kenenkään kannata missään nimessä jäädä kotimaahan omaa kielitaitoaan ujostelevaan, jos vain ulkomaat houkuttelevat. Pärjäsin lukiossa kielissä itseasiassa aika kehnosti, taisin saada varsinkin ensimmäisistä ruotsin ja englannin kursseista kaikkea seiskan ja vitosen välillä. Ilmaiseista ja laadukkaista kielten opetuksesta kannattaa ottaa kaikki hyöty irti, sillä hyvä kielitaito varmasti pehmentää laskua ja avaa ovia. Loppupeleissä kieli kyllä tarttuu viimeistään paikan päällä.

Aura Niskanen: Lyhyesti ja ytimekkäästi sanon ulkomaille haaveileville: kokeilkaa. Tuskin kadutte, ja aina voi palata takaisin.

Roni Salotaipale: Varmasti vaikeimpia päätöksiä, joita olen ikinä tehnyt, oli jättää kaikki kaverit ja perhe, kun muutin Hollantiin. Vaikka haluaakin lähteä, silti sattuu ja jännittää aloittaa sinänsä täysin alusta. Ajatus siitä, että sieltä voi aina tulla kotiin, helpottaa! Olen saanut kokea niin paljon enemmän

kuin mitä olisin ikinä saanut, jos olisin jäänyt Suomeen. Ja sehän ei ole ikinä joko tai – ulkomailta pääsee käymään Kuopiossa (niin usein kun rahat riittää Finnairin suolaisiin hintoihin)!

Ehdottomasti auttaa, jos maasta tuntee jo ihmisiä: minulla esimerkiksi oli kaveri, joka opiskeli jo Hollannissa ennen minua. Jokin turvaverkko on kiva olla olemassa, tai sitten voi koettaa luoda sitä jo ennen lähtöä. Suomalaiset Hollannissa -Facebook-ryhmässä voi aina pyytää apua, ja yleensä yliopistot luovat Whatsapp-ryhmän tuleville opiskelijoille.

Kuva 22: (c) Roni Salotaipale

Terveiset nykyisille klassikkalaisille?

Emilia Eriksson: Luottakaa omaan visioon ja tehkää sen mukaan.

Heidi Karjalainen: Nauttikaa siitä, että maailma on täynnä upeita mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja. Tarttukaa niihin rohkeasti!

Aura Niskanen: Nykyisille klassikkalaisille haluaisin lähettää terkkuja olla ylianalysoimatta ja stressaantumatta tulevaisuuden suunnitelmista. Todennäköisesti stressaatte kumminkin, joten lähetänkin kannustuksen sekoittaa pakkaa välillä. Pienilläkin arkea rik-

kovilla ratkaisuilla saa yllättävän paljon lisävoimaa opintotavoitteiden saavuttamiseen. Lykke til!

Roni Salotaipale: Mielestäni yksi iso asia, jonka itse unohdin lukiossa oli, että kokonaisuus on aina tärkein. Yksittäisistä numeroista tai kurseista stressaaminen ei pidemmän päälle ole niin tärkeää kuin kokonaisvaltainen tieto, jonka lukiosta saa irti. Kaikesta ei tarvitse osata kaikkea. Looginen ajattelu on osoittautunut kaikkein tärkeimmäksi asiaksi yliopistossa ja työnteossa. Pitää osata yhdistää asioita ja koko ajan oppia uutta.

Haastateltavien vastauksissa esiintyvien vieraskielisten/-peräisten sanojen suomennospankki:

working holiday -viisumi = työlomaviisumi

as an exchange student = vaihto-oppilaana

shout out = "positiivinen maininta" (vapaa suomennos)

creative business = luova liiketoiminta

freelancer = "vapaa työntekijä"

sustainable business transition = kestävä liiketoiminta

project analyst = projektianalysoitsija

global optimization and call management = maailmanlaajuinen optimointi ja puheluiden hallinta

bastu = sauna

filteri = suodatin

"everything's gonna be fine, don't worry" = "kaikki järjestyy, älä huolehdi"

skydiving = laskuvarjohyppääminen

Kiitos kaikille haastatelluille!

Elisa Holopainen luisteli Klassikasta Pekingin olympialaisiin

Noora Laakso

Keväällä 2021 Klassikasta valmistunut vuoden 2019 urheilulukiolainen Elisa Holopainen on Klassikalta lähtemisen jälkeen pitänyt väli-vuotta ja keskittynyt vain jääkiekkoon. Tämä on tuottanut tulostakin, sillä Elisa oli muun muassa mukana voittamassa Pekingin olympialaisista Naisleijonille olympiapronssia.

Kysymme, miten elämä on muuttunut lukio-aikaan verrattuna, ja mitä lukioajasta toisaalta jäi käteen.

Kun arki on kunnossa, niin myös urheilussa pärjääminen on helpompaa. Joka päivä kun pyrkii olemaan paras versio itsestään, niin se varmasti palkitaan joku päivä.

- **Mikä asia on muuttunut elämässäsi merkittävimmin lukioaikaan verrattuna? Entä oletko tällä hetkellä sellaisessa elämäntilanteessa, jossa lukioaikana suunnittelit olevasi vai onko elämä yllättänyt joitakin osin?**

On saanut suunnitella omaa arkea eri tavalla,

kun ei ole tarvinnut käydä koulussa tai miettiä missä välissä tekee läksyt tai lukee kokeisiin. Toki arki on ollut helpompaa ja on saanut tehdä enemmän asioita, mistä itse tykkää, ja on jäänyt enemmän vapaa-aikaa myös treenien ohella. Elämäntilanne on tällä hetkellä aika sama mitä ajattelin lukioaikana sen olevan. Pitkään oli mielessä, että kun lukiosta valmistun, pidän väli vuoden ja keskityn vain jääkiekkoon.

- **Mitä kaipaavat eniten lukioajassa?**

Lukiossa ollessa päivissä oli selkeä rytmi eikä ollut tekemisen puute missään välissä, myös oppi paljon uusia asioita lähes päivittäin.

- **Mitä eväitä Klassikka antoi urheilijan uralle?**

Klassikassa oppi yhdistämään hyvin koulun ja urheilemisen ja pystyi panostamaan sekä kouluun että urheiluun täysillä.

- **Mitä vinkkejä antaisit nykyisille klassikkalaisille urheilijoille urheilumaailmassa pärjäämiseen?**

Kun arki on kunnossa, niin myös urheilussa pärjääminen on helpompaa. Joka päivä kun pyrkii olemaan paras versio itsestään, niin se varmasti palkitaan joku päivä.

- **Mitä lähitulevaisuuden suunnitelmia sinulla on urheilun suhteen? Entä jotain pidemmänkin tähtäimen unelmia, joita haluaisit saavuttaa?**

Tavoitteena on kehittyä mahdollisimman paljon ja kirkastaa MM-mitali lähitulevaisuudessa. Pidemmän tähtäimen unelmana on edustaa Suomea seuraavissa olympialaisissa sekä kirkastaa mitali myös siellä.

- **Missä vaiheessa tiesit, että sinusta tulee urheilija? Oliko muita vaihtoehtoja, joita harkitsit?**

En osaa sanoa, missä vaiheessa sen tiesin tai päätin, mutta ihan pienestä pitäen olen tykännyt urheilla ja se on tuntunut omalta jutulta. Sitten kun alkoi huomaamaan, että jääkiekossa pärjää ja pääsi maajoukkueeseen, niin sille tielle jäätiin. Nuoremmalla iällä ei ole ollut tilannetta, että olisi ollut muita vaihtoehtoja urheilemisen sijaan, ei ole esimerkiksi

ollut mitään ammattihaavetta. Toki nyt lähi-vuosien aikana on myös miettinyt sitä toista puolta, että mitä haluaisi tehdä urheilemisen ohella tai urheilu-uran jälkeen.

- **Mikä jääkiekossa on parasta?**

Jääkiekossa ehdottomasti parasta on joukkue ja kaikki ihmiset sekä kokemukset ja muistot mitä tästä lajista saa. Toki myös vauhti ja se, että ikinä ei ole tarpeeksi hyvä vaan aina on varaa kehittyä ja olla parempi.

- **Onko jotain terveisiä nykyisille klassikkalaisille, jotain mitä erityisesti haluaisit sanoa?**

Nauttikaa lukioajasta ja eläkää hetkessä!

Creative writing in English!

Uuno Koivula, Alvar Rätty and an unidentified tough crime reporter

Would you have thought that even writing a test composition in English can give you an opportunity to use your imagination?

These wonderful stories reveal the creative side of our talented students. Read on to discover three different news stories on the headline Cat burglar strikes again! and find out what happened, where, when, why and how.

Cat burglar strikes again!

by our top crime reporter Uuno Koivula:

Yesterday evening in the Globcotton district of Old Gampshire an unforeseen event took place. A student named Hilda Macintosh was getting ready for bed, when she heard her front window smash into pieces. Out of the window climbed what Hilda described as "an abomination, half man, half cat", who not only was armed with a baseball bat, but also was moving with uncanny agility. Without saying a word, the creature rushed to Hilda's fridge and started hastily consuming all the milk there. Once it was finished, it gave Hilda a frightening glare and rushed back into the window, never to be seen again.

Although activity similar to what Hilda described has been observed within the Globcotton district, it still shook Hilda to her core. Since she had installed a security camera at her door, she thought she was invulnerable to intruders like these. "I'll have trouble sleeping at night until the case is solved", she says.

A somewhat similar event happened at Globcotton a month ago. Then, the victim was a corporate entity, whereas yesterday it was an individual. The town hall's entire milk storage was consumed, with the burglar leaving no trace.

Before yesterday's incident the police thought the suspect was an activist whose goals were political, given the target of the crime. However, unless further evidence presents itself, the authorities now think the motive of the crime was nourishment. "I believe it is of high importance to solve this case. If this continues, the well-known Gampshirian sense of security is at risk. I believe the people of Old Gampshire have an aversion for animal-based criminals. For example, just think of how seriously the mere presence of 'a raven murderer' affected them", claims the chief investigative officer of Old Gampshire.

Cat burglar strikes again!

by our experienced crime reporter Alvar Rätty:

This morning we have received word from the police that the British Museum has been robbed! Several historical artifacts were reported missing, for example the globally famous Rosetta stone. This is a grand theft the likes of which hasn't been seen in decades. Not only were the items heavily guarded, with every door under lock and key, but the thief also dared to leave a calling card to the crime scene. A toy black cat was found in the mu-

seum's main hall.

"The criminal must have had intimate knowledge of the layout of the museum, since he was able to avoid the several guards and cameras in the building", states the chief of police Robert Wilson. "No

doors or windows were broken, unless you count one of the emergency exits. It was sealed completely shut from the inside. I have reason to believe we might be dealing with a gang, whose members are involved in the illegal trafficking of historical items. Given their habit of leaving this calling card behind, once we catch whoever did this, we can tie them to several burglaries and break-ins across the country. However, we can't know that for certain until the investigation proceeds."

Indeed, several museums all over Britain have been struck by mysterious thefts in the last few months. Even though the stolen items vary, from pieces of art to gemstones, a small toy in the shape of a black cat has been found from all crime scenes. They appear to be custom made, with no real way of identifying the maker. "It is likely at least some of these burglaries have been committed by "copycats", pardon the pun, inspired by the burglar. If that is the case, we might not see the end of this crime-spree in a good while. Whereas our suspect is clearly a career criminal with a goal, amateur burglars inspired by him are more likely to hurt themselves or others", Wilson admits. Recent events truly seem like something out of a comic book! Read more as we bring you the latest news on the mystery of the Black Cat Burglar!

Cat burglar strikes again!

by our tough crime reporter, who for professional reasons wishes to remain unidentified:

Once again, we have faced an outrageous problem. Not only one cat was stolen last night but also several others too. People in the city of Kuopio are truly horrified. Why would a burglar want to steal cats?

Many citizens have been interviewed. Larry, 30, recounts that he heard some noises in the middle of the night. Even though they sounded like footsteps climbing up the stairs, he thought nothing of it. Larry says he listened to the noises until he heard his cat meow in a way he had never heard before. He went downstairs but it was too late.

People whose cats have been stolen have gathered around the city hall. Every one of them wants to get their dear pet back home. Citizens have discussed their missing pets and one combining fact is that they all are older cats. For example, three 28-year-old cats have been stolen, whereas the youngest cat stolen is 19 years old.

Cats have been brutally taken from their owners. Citizens are willing to take action to find the burglar unless the police will do it. Since we don't know who the burglar is or what he's going to do next, we wonder if we'll face another strike. We ask all our citizens to keep their eyes open and inform the police if something strange appears. People will stop worrying once their pets have been found.

Tulevat kirjailijat näyttävät taitonsa

Klassikan ykköset

Seuraavilta sivuilta voi lukea ykkösten novel- leja.

Maijan tarina

Venla Hollmén

Maija on 17-vuotias yksinhuoltaja, jolla on 1-vuotias tytär. Lapsen isä oli yhden illan juttu, eikä Maija tiedä kuka lapsen isä siis on. Maija on lukion 2. vuoden opiskelija, joka tykkää viettää aikaa harrastuksiensa parissa. Maijalla on punertavan ruskeat suorat hiukset, jotka näyttävät auringonvalossa kultaisilta. Maijan tummansiniset silmät ovat syvemmän siniset kuin yksikään maailman meri, ja ne kätkevät sisäänsä valtavan määrän arvoituksia. Hänen pisamansa saavat Maijan näyttämään aina ystävälliseltä.

Maija on iltakävelyllä lapsensa kanssa. Lapsi nukkuu rattaissa samalla kuin aurinko alkaa laskea horisontin taakse. Maija kävelee koirapuiston ohi, jossa useat iloiset lapsiperheet ovat koiriensä kanssa. Maijakin haluaisi koiran, jonka kanssa lapsi voisi varttua yhdessä. Juuri nyt siihen ei kuitenkaan ole varaa, sillä Maija asuu yksin entuudestaan hänelle tuntemattoman henkilön kanssa. Maija työntää lastenrattaat pihaan, nostaa tyttärensä syliinsä, ja alkaa penkoa avaimia taskunpohjalta. Maija on hyvin väsynyt ja kun avaimia ei millään meinaa löytyä Maija päästää ilmoille kirosan. Ennen kuin Maija kerkeää löytää avaimensa, ovi aukeaa ja oven raosta pistää esiin Maijaa 4 vuotta vanhempi nainen verhoutuneena voimakkaaseen tuoksupilveen.

Avasin taas oven Maijalle, kun itsestään liioja luuleva teiniäiti on taas kerran unoh-
tanut avaimet kotiin. "Voisit opetella pit-
mään avaimia mukana", tokaisen ilmoille är-
tyneenä. Maija vain tuhahtaa ja kävelee suo-
raan läpi yhteisen asuntonne oleskelutilan,
joka yhdistää keittiön ja olohuoneen. Huone

on jäänyt täysi tyhjäksi, sillä kumpikaan ei halua sisustaa yhteistä aluetta, sillä kumpi-
kaan ei koe sen kuuluvan omalle vastuulleen.
Maija palaa takaisin keittiön puolelle nyt il-
man tytärtään. "Ootko tiskannut koko viikol-
la?" Maija kysyy. Pyöräyttelen silmiäni sel-
kä käännettynä Maijan suuntaan. "Haloo?"
Maija kysyy uteliaalla äänensävyllä. "No kyl-
lä olen, tänään ja toissa päivänä", melkein
huudan ilmoille, ja säikähdän itsekin terävää
äänensävyäni.

Olen niin väsynyt elämään Viivin kanssa,
mietin tarttuessani tiskiharjaan taas kerran.
Olen oppinut puolustamaan itseäni, sillä en-
nen kuin äitini potki minut asunnostaan kuul-
lessani olevani raskaana, hänellä oli tapana
jättää koko taloudenhoito minulle. Nyt kun
asun Viivin kanssa, toivon vain sitä päivää,
kun minulla on varaa asua omassa asunnossa
ilman, että joudun vahtimaan aikuista nais-
ta niin kuin hän olisi oma lapseni; yksi on jo
riittävästi. Viivissä ja äidissäni on samanlaisia
piirteitä, joiden toivoisin katoavan. Vilkuilen
asuntoamme nyt kun Viivi on omassa huo-
neessaan vihdoinkin. Seinien tapetit ovat kulu-
neet ja katon maali lohkeillut. Sohvassa on
reikä, josta paistaa jousi läpi. Kattolampun
valo on taas palamassa loppuun, sillä valo on
jo oksettavan keltainen.

Istun samalla reikäisellä sohvalla kuukausi
myöhemmin ja katson lastani, joka leikkii le-
luilla lattialla, ja alkaa epätoivoisesti yrittä-
mään kontata. Naurahdan hänelle, joka saa
lapsen hymyilemään leveästi. Hetken kuiten-
kin pilaa puhelinsoitto. Tartun puhelimeeni ja
hetken kuluttua olen onnellisempi kuin pit-

kään aikaan. Viivi on saanut työpaikan, jonka takia hän muuttaa pois asunnosta viikon kuluttua. Uusi kämppikseni on toinen teiniäiti, joka on samassa elämäntilanteessa kuin minä. Suljen puhelimeni, ja poimin lapseni syliin lattialta. Samassa puhelimeni kilahtaa,

ja näen, että uusi kämppikseni on lähettänyt viestin. Hän vaikuttaa mukavalta ja uskon, että tulemme hyvin toimeen. Ehkä, elämä lähtee tästä nousuun ja kaikki kääntyy hyvin, tai niin ainakin uskon.

Kerttu sydän Roope

Martta Kärkkäinen

Kerttu istuu sängynreunalla, vaaleanruskeat hiukset olalla ja ripsivärit poskille valuneena kyynelten mukana. Hän oli juuri tullut kotiin erottuaan poikaystävästään Roopesta koulupäivän aikana. Tai ei Roope hänen poikaystävänsä ollut, mutta Kerttu aina sanoi, että jotain sinnepäin. Matkan koulusta kotiin Kerttu eli pelkässä sumussa, eikä Kerttu matkasta muista muuta kuin huolestuneet katseet vastaantulijoiden kasvoilla. Kotona Kerttua odotti 4 vuotta vanhempi isosisko, jonka tiukkaan otteeseen Kerttu kaatui heti astutuaan kotiin. Hän murtui täysiin kyyneliin ja sisko yritti häntä mahdollisimman hyvin lohduttaa.

En ollut koskaan nähnyt Kerttua yhtä maasaa, kun hän oli nyt, en tiennyt kuinka lohduttaa, vaikka olinhan itse nuorempana käynyt saman homman läpi. Oli hirveää katsoa siskoni sattuvan niin paljon, vaikka tiedän, että se kipu ja kaipuu ajan kanssa helpottaa. Mutta en voi valehdella, pitkään se pahalta tuntuu eikä mikään tunnu auttavan. Kysyin Kertulta "mitä tapahtui?", Kerttu vastasi "en itsekkään tiedä miten kaikki päättyi näin, vastahan meillä oli kaikki hyvin."

Muistan, kuinka tapasimme Roopen kanssa ensimmäisen kerran, olin töissä ja kävin tauolla tapaamassa ystävääni, joka oli tullut

minua moikkaamaan, hänellä oli mukana kaveri, johon iskin heti silmäni. Muistan kuinka pitkä ja komea tuo poika oli ja hänellä oli mukanaan kainalosauvat, hän oli loukkaantunut pelissä, mutta pystyi nyt kuitenkin kävelemään. Hän siis pelasi jääkiekkoa, kun kysyin, mitä oli tapahtunut. Poika esitteli itsensä Roopeksi. Muistan kuinka toivoin, että Roope ottaisi minuun yhteyttä ja niinhän hän ottikin. Seuraavana päivänä kaverini tuli taas yhdessä Roopen kanssa työpaikalleni ja tarjosin heille kahvit. Autoin Roopea kantamalla hänen kahvinsa alas portaissa, koska hänellä oli edelleen ne sauvat. Tämä on edelleen yksi parhaimmista päivästäni.

Muisteltuaan päivää, jolloin Kerttu tapasi Roopen hän istuu sängyn päädyssä ja tuijottaa ulos ikkunasta. Myös taivas itkee vesisateen muodossa Kertun ja Roopen erosta. Ulkona on harmaata, mutta kuitenkin lämmin kesäilta. Kerttu katsoo ulos, mutta hänen verkkokalvollaan näkyy vain hänen ja Roopen yhteisiä hyviä hetkiä.

Vielä joskus Kerttu tulee taas tuntemaan lämpimän kesäillan ihollaan ja itsensä iloiseksi ja vapaaksi ilman huolia ja kaipuuta Roopea kohtaan. Tätä aikaa ei voi ennustaa, mutta sen tiedän, että se päivä vielä joskus tulee

Hiotaan vielä kuvioita

Saana Pulkkinen

Hissu on hamsteri, joka elää ylenpalttista elämää. Sen muodokas vartalo on mustan, pehmeän karvan peitossa ja keskeltä selkää menee paksu valkoinen viiva. Hissu matkustaa kotiinsa pahviputkessa. Matka makuuhuoneesta omaan häkkiin ei ole pitkä, mutta sitäkin mielenkiintoisempi. Tutut paikat, joihin utelias Hissu on lukuisia kertoja yrittänyt karata vilisevät pahviputkessa olevan Hissun silmissä.

Hissun saapuessa häkkiin, on vastassa odottamassa Masa. Valkoinen ja hieman pienempikokoinen Masa on juuri aloittanut joka iltaisen juoksupyörä -maratoninsa. "Ui juma, se on meitsin vuoro seuraavaks. Mihinkähän sitä tänään yrittäisi tehdä tutkimusmatkan?" tuumi Masa itseksensä. "Nyt oli lähellä!" hihkaisi Hissu Masalle saapuessaan häkkiin. "Koititko vaatehuoneen kautta?" Kysyi Masa. "Joo, en lähtenyt hyvää suunnitelmaa vaihtamaan. Kuviot oli aivan selkeet." Hissu selitti innokkaasti. "Hyvä homma! Tänään lähtee kyl meitsin enkka. Oon harjotellu vik-

kelää juoksuu koko illan!" Masa sanoi samalla valmistautuen pahviputkeen menoon. "Muista sit että et tee mun viime kerran virheitä." Huikkasi hissu vielä ennen Masan lähtöä.

Viimeksi kun Hissu oli lähtenyt omille teilleen, oli hän kiivennyt korkean pöydän päälle. Pois pääsy oli vaatinut hypyn lattialle ja sen seurauksena kipeän tassun. Hissu lähti katsomaan, mitä herkkuja tänään olisi tarjolla. Ravintola oli aivan häkin oikeassa takakulmassa.

Hissu ja Masa elivät all-inclusive elämää, josta ei luxusta puuttunut. Vettä ja ruokaa oli aina tarjolla. Ravintolan vieressä oli molemmille omat mökit ja häkin toisella reunalla kuntoilu- ja leikkialue. Puolen tunnin kuluttua Masa palasi häkille. "Miten kävi?" kysyi Hissu. "En päässyt vauhtiin. Matka tyssäs jo heti makkarin ovella. Sinne oli aita rakennettu." Masa tokaisi tuohtuneena. "Okei, hiotaan kuvioita vielä. Kyllä me saadaan tää toimimaan." Vastasi Hissu.

Tavataan taas ensi viikolla

Joonas Auvinen

Pekka – tuo keski-ikänen ylittänyt rehellinen suomalainen mies toimii rakennusfirmansa johtajana. Pekka on melko suurikokoinen ja hänellä on vaaleat hiukset. Pekan perheeseen kuuluu vaimo ja kolme lasta. Pekka on luonteeltaan todella rauhallinen, mutta joskus hänelläkin on huonoja päiviä, jolloin saattaa hermostua. Pekka saa keskiverto palkkaa ja elää tyytyväisenä elämäänsä.

Pekka lähtee kotinsa väsyneenä rankan työpäivän jälkeen. Matka kotiin on pitkä, joten Pekka päättää poiketa kuorma-auton huoltoasemalle ostamaan nakkisämpylän. Huoltoaseman pihalla Pekka näkee nuorisoporukoita, sekä vanhoja tuttuja ystäviä. Kun bensaakin on tankattu riittävästi on aika jatkaa matkaa. Lähellä kotiaan Pekka oli törmätä tietä ylittävään jänikseen, mutta

pystyi väistämään sen viime hetkellä. Lopulta hän kurvaa kuorma-autollaan kotipihaansa.

Pekan poika Jouni odottaa tällä kertaa isäänsä kotona. Kun Jouni näkee Pekan kuorma-auton lähestyvän, hän tietenkin ilahtuu. Jouni pohtii isänsä jaksamista, sillä Pekka oli lähtenyt töihin aikaisin aamulla ja nyt kello on jo yli seitsemän iltapäivällä. Pekan noustessa autosta Jouni huomaa kuinka likaiset Pekan työvaatteet todella ovat. Pekka kävelee lähemmäs Jounia ja samalla Jouni on entistä huolestuneempi isästään. Pekka näyttää väsyneeltä ja haisee todella hikiselle.

“Noni, pääsit sinäkin sitten vihdoinkin kottiin. Mitenkäs se työpäivä sujui?” kyseli Jouni.

“No siinähan se hommia paiskiessa meni”, mutisi Pekka.

“Sää näytät kyllä melko väsyneeltä”, Jouni huomautti.

“No kait se ihminen nyt töiden jälkeen on väsynyt. Onko jääkaapissa mittään ruokaa?” Pekka kyseli ja alkoi samalla pohtia elämäänsä.

Alan tuntee itseni jo melko vanhaksi. Lapset olivat vasta ihan pieniä, mutta nyt meidän nuorimmainen – Jouni, on jo päälle parikymppinen. Elämä oli ehkä onnellisempaa vielä silloin kun työskentelin toimistossa. Päivät olivat säännöllisiä ja illalla jäi aikaa lapsille.

Pekan kotona vallitsi omituinen tunnelma. Isä ja poika istuivat talossa kahdestaan – Pekka ruokapöydässä ja Jouni olohuoneessa. Välillä

he katselivat televisiota ja välillä taas toisiaan.

Jouni olisi halunnut jutella kuulumisista, mutta hänkään ei halunnut avata suutaan

ja rikkoa hiljaisuutta. Tunti kului todella nopeasti istuskellessa ja lopulta Jounin oli aika lähteä kotiin. Jouni tunsu itsensä hieman voimattomaksi, mutta hän tiesi, että tulee vierailemaan isänsä luona taas ensiviikolla.

Toimittajat

Non Solumin toimittajat:

Kuva 23: Vain osa toimittajista ehti kuvaan.

Aapo Holopainen

Juunia Honkanen

Venla Hämäläinen

Noora Laakso

Venla Räsänen

Jaakko Saano

Aliisa Tammi

Henni Vuori

Ohjaava opettaja: Henna Hämynen